Duga umaška povijest, koja seže čak na **kraj 2. stoljeća** kada su **antički Rimljani** trajno naselili područje grada, je prepuna iznenađujućih ličnosti, neočekivanih obrata i inspirativnih detalja koji oduševljavaju sve one koji o njima već znaju, ali i one kojima povijest našega grada možda još i nije poznata. U posljednjih **18 stoljeća** se Umag mijenjao, rastao i razvijao, a dokaz svih tih promjena i napretka su upravo razna arheološka i povijesna otkrića koja služe kao podsjetnik da su povijest i šarm našeg grada nešto što ide ruku pod ruku. U serijalu **„Što sve Umag skriva ispod površine“** ćemo se baviti brojnim otkrićima koja su, kroz stoljeća gradske povijesti, formirala Umag koji poznajemo danas i otkrila nam kako je život izgledao u nekom prošlom, svršenom vremenu o kojemu nam nitko više ne može svjedočiti.

Serijal započinjemo pričom o **brodu Zambratija**, **najstarijem šivanom brodu na Mediteranu** koji u **Muzeju grada Umaga** stoji u sklopu stalne postave. U razgovoru s Biljanom Bojić, v.d. ravnateljicom umaškog Muzeja, smo saznali da, na temelju procjena, podrijetlo broda datira **između 1120. i 930. pr. Kr.**, dok je sljedeći najstariji šivani brod na Mediteranu iz razdoblja **6. ili 5. stoljeća pr. Kr.** Tim arheologa vođen **dr. Idom Koncani Uhač** iz Arheološkog muzeja Istre, u suradnji s **Markom Uhačem** iz Konzervatorskog odjela u Puli i **dr. Giulijom Boetto** iz Centra Camille Julian iz Francuske, je detaljno istraživao ostatke broda **između 2008. i 2013.**, a otkriće ovog prapovijesnog broda je uvelike doprinijelo daljnjem istraživanju **„sjevernojadranske tradicije šivanja“** koja se, na ovim područjima, nastavila koristiti i u vrijeme Rimljana.

Posebno je zanimljivo napomenuti da umaški Muzej, osim same replike broda, nudi svakojake fascinantne informacije o povijesti i karakteristikama **broda Zambratija**, poput vrstama drveta koje su korištene za njegovu izgradnju, samoj tradiciji šivanih brodova na Mediteranu, arhitekturi broda i alatima koji su bili potrebni za njegovu izradu. Obzirom na doba iz kojega potječe, procjenjuje se da sama izgradnja **broda Zambratija** predstavlja prijelaz iz **kasnog brončanog doba** u **početnu fazu kulture Histra**, koji su na područje Istre stigli oko **1100. pr Kr.**

Ostaci broda su otkriveni pod tankim slojem pijeska na dubini od dva metra, stotinjak metara udaljeni od turističke plaže, a sve je započelo kada je lokalni ribar iz Zambratije, koji je za postojanje drvenih dasaka znao već godinama, to obznanio prijatelju koji je doveo arheologe da ih pogledaju. **Dr. Ida Koncani Uhač**, arheologinja koja je radila na slučaju zambratijskog broda, je **brod Zambratija** opisala kao **„pravo tehnološko dostignuće za to doba, čija bi se gradnja mogla svrstati u rang najsuvremenijeg aviona ili rakete.“** Posebna zanimljivost je činjenica da nacrta za izgradnju brodova nije bilo sve do 7. stoljeća, potičući ljude da znanje isključivo prenose s koljena na koljeno.

Dužina samog broda se procjenjuje na **10 metara**, a vjeruje se da ga je pokretalo **12 veslača**. Nije imao jarbol, služio je za priobalnu plovidbu, a sama funkcija mu je vrlo vjerojatno bila trgovačka, ako ne i gusarska. Ostaci pravoga broda su **2023. izvađeni iz mora**, a u **rujnu 2025. su dijelovi prevezeni u Grenoble, Francusku**, u specijalizirani **laboratorij ARC-Nucéart**, gdje se provodi njihova konzervacija i stabilizacija. Vjeruje se da će se brodski ostaci **vratiti u Pulu 2028. godine** te postati dijelom novog paviljona **Arheološkog muzeja Istre**.

Od izgradnje **broda Zambratija** je prošlo više od tri tisuće godina, a njegovo otkriće i višestoljetna povijest su dokaz da su naši sugrađani iz prošlosti razmišljali izvan okvira i bili ispred svoga vremena. Repliku broda možete doživjeti u umaškom Muzeju, a sigurni smo da će i njegovi pravi ostaci, za koju godinu, oduševljavati posjetioce pulskog Arheološkog muzeja.

Phoca PDF

Ciceron je u svom djelu „O govorniku“ rekao da je **„povijest učiteljica života“**, a od naših prapovijesnih sugrađana možemo štošta naučiti o njihovom načinu života, razmišljanja i kako nešto što se može smatrati uobičajenim, može postati poveznica između prošlosti i sadašnjosti. (iPress)

Phoca PDF

Phoca PDF

THE ADRIATIC BOAT SEWING TRADITION

ARCHITETTURA DELLA BARCA
THE BOAT ARCHITECTURE

Phoca PDF

IL LEGNO
WOOD

ŠTO SVE UMAG SKRIVA ISPOD POVRŠINE
COSA NASCONDE UMAGO SOTTO LA SUPERFICIE
BROD ZAMBRATIJA
LA NAVE ZAMBRATTIA
MUSEUMAGO
MUZEJ GRADA UMAGA - MUSEO CIVICO DI UMAGO

Phoca PDF